

BESKRIVELSE AF FAGOMRÅDET: PÆDIATRISK REUMATOLOGI EKSPERTNIVEAU

Pædiatrisk reumatologi hører under det lægefaglige speciale pædiatri.

BAGGRUND

GENERELT OM PÆDIATRISKE FAGOMRÅDER:

Pædiatri er et medicinsk speciale, der dækker behandlingen af børn og unge i alderen 0-18 år. Specialet dækker alle medicinske fagområder, og den store bredde har givet et behov for subspecialiserede fagområdeeksperter til at varetage den specialiserede behandling af børn og unges medicinske sygdomme.

GENERELT OM PÆDIATRISK FAGOMRÅDEUDDANNELSE:

Efter endt pædiatrisk speciallægeanerkendelse er det muligt at subspecialisere sig og opnå fagområdeekspertanerkendelse inden for et enkelt pædiatrisk fagområde. Dansk Pædiatrisk Selskab har udformet fagområdebeskrivelser og krav til kompetencer på ekspertniveau inden for flere forskellige fagområder. Ekspertuddannelserne opfylder (med få undtagelser begrundet i særlige danske forhold) de retningslinier, der er formuleret i europæisk regi af European Union of Medical Specialists (UEMS).

Anerkendelse som fagområdeekspert i regi af Dansk Pædiatrisk Selskab kan opnås efter gennemgang af i alt 3 års prospektivt planlagt uddannelsesforløb. Ekspertuddannelse i et pædiatrisk fagområde er en 3-årig klinisk uddannelse med minimum 2 års ansættelse på højt specialiseret afdeling inden for fagområdet. Uddannelsesudvalget og det relevante fagudvalg i Dansk Pædiatrisk Selskab står for at godkende det enkelte uddannelsesforløb inden påbegyndelse og for at anerkende ekspertstatus efter gennemført uddannelse.

For yderligere beskrivelse af de overordnede krav til pædiatrisk fagområdeuddannelse henvises til Dansk Pædiatrisk Selskabs hjemmeside.

Fra 2019 åbner Dansk Pædiatrisk Selskab op for godkendelse af en kortere fagområdeuddannelse, som stiler mod varetagelse af fagområdet på hovedfunktions- eller regionsfunktionsniveau. Se særskilt beskrivelse af den korte fagområdeuddannelse.

FAGOMRÅDET PÆDIATRISK REUMATOLOGI:

Pædiatrisk reumatologi er et fagområde under pædiatri og praktiseres på højt specialiseret niveau på de store universitetsafdelinger samt på regionale afdelinger med aftale om "shared care" i samarbejde med en højt specialiseret afdeling. Alle pædiatere har et basalt kendskab til pædiatrisk reumatologi og kan efter vurdering henvise patienter til videre udredning og behandling på afdeling med højt specialiseret funktion.

AFGRÆNSNING ELLER DEFINITION

Pædiatrisk reumatologi dækker de reumatologiske sygdomme for børn og unge. Overordnet tilstræbes det at ekspertuddannelsens indhold og forløb opfylder de retningslinier til uddannelse som pædiatrisk reumatologi (European Paediatric Rheumatologist) formuleret af det pædiatriske udvalg under European Union of Medical Specialist. Uddannelsesforløbet tager udgangspunkt i det europæiske pædiatriske reumatologiske selskabs (PRES) uddannelsesudvalg målbeskrivelse – European Training Syllabus and Programme in Paediatric Rheumatology (bilag).

BEGRUNDELSE

Den medicinske udvikling inden for fagområdet har medført nye undersøgelsesmetoder, som kræver viden og erfaring at udføre og tolke, samt nye behandlingsmetoder, herunder behandling med biologiske lægemidler, som ligeledes kræver specialiseret viden ved behandling af børn. Dette nødvendiggør subspecialisering inden for fagområdet for at kunne varetage dette på højt specialiseret niveau.

ORGANISATORISK OG STRUKTUREL PLACERING

Pædiatrisk reumatologi er et fagområde under pædiatri og praktiseres på regionsniveau på få børneafdelinger i Danmark samt på højt specialiseret niveau på de store universitetsafdelinger samt på regionale afdelinger med aftale om "shared care".

Fagområdet varetages på de pædiatriske afdelinger af pædiatere, hvoraf en del er anerkendt af Dansk Pædiatrisk Selskab som fagområdeeksperter i pædiatrisk reumatologi. Specialeplanen for pædiatri definerer hvilke afdelinger, der varetager funktionen på højt specialiseret niveau.

Dansk Pædiatrisk Selskab er det specialebærende selskab, og herunder er det Reumatologiudvalget, der bistår selskabets bestyrelse i spørgsmål vedrørende pædiatrisk reumatologi samt er tovholder for udvikling af landsdækkende kliniske retningslinjer inden for pædiatrisk reumatologi.

Danske pædiatriske reumatologer har oprettet et særskilt selskab, Dansk Børnereumatologisk selskab for at styrke undervisning i og udvikling af fagområdet.

INTERNATIONALE FORHOLD

Pædiatrisk reumatologi er ikke registreret som fagområde i det europæiske selskab for medicinsk uddannelse UEMS.

På europæisk plan er fagområdet organisatorisk forankret i Paediatric Rheumatology European Society (PRES).

LÆGELIG KOMPETENCE PÅ EKSPERTNIVEAU

FORMÅL

1. At sætte den uddannelsessøgende i stand til at varetage og udvikle pædiatrisk reumatologi. Efter endt uddannelsesforløb være ekspert i det pædiatriske fagområde reumatologi og efterfølgende kunne have ansvar som overlæge på landsdels- eller landsafdeling indenfor området.
2. At have tilegnet sig en indgående viden om de videnskabelige principper indenfor alle væsentlige aspekter af bindevævssygdomme og selvstændigt kunne forestå behandling indenfor rammerne af en landsdels- eller landsafdeling for patienter under indlæggelse og kunne varetage ambulante patientforløb.
3. Få indsigt i brug af specialiserede diagnostiske og terapeutiske metoder. Lægen skal have en indgående forståelse af de subspeciale relaterede laboratorietest, inklusive sikkerhedsaspekter, fortolkning af resultater samt kunne forestå behandlinger.
4. Lægen forudsættes at have kendskab til forskningsmetoder, principper for undervisning og præsentation, audit og etiske forhold ved forskning og klinisk ledelse.

ANSÆTTELSE

1. Ansøgeren skal være speciallæge i pædiatri på ansættelsestidspunktet.
2. Uddannelsen er 3-årig og omfatter mindst 24 måneders ansættelse som 1.reservelæge eller afdelingslæge/overlæge på et højtspecialiseret pædiatrisk reumatologisk center
3. Mindst 6 måneder af uddannelsesforløbet skal foregå på en anden afdeling:
 - a. Optil 12 måneders og minimum 3 måneders ansættelse ved et større udenlandsk pædiatrisk reumatologisk center. Der er ikke et krav om at det skal være en sammenhængende periode.
 - b. Optil 6 måneders ansættelse på en voksen reumatologisk afdeling, som har uddannelsesstilling i reumatologi.
 - c. Optil 3 måneders ansættelse kan finde sted på et laboratorium med særlig interesse for immunologi.
4. For den kliniske pædiatriske ansættelse (pkt. 2) skal dagarbejdstiden placeres indenfor det reumatologiske område. Stillingsbeskrivelsen skal indeholde en arbejdsplan, som godtgør, at dette krav er opfyldt.
5. Arbejdet skal omfatte stuegang og ambulatorievirksomhed inden for det reumatologiske område, så den ansatte får et bredt kendskab til alle relevante patientgrupper. Ansættelsen skal sikre rutine i de relevante undersøgelses- og behandlingsmetoder (se nedenfor "færdigheder").
6. Stillingsbeskrivelsen skal indeholde et teoretisk og praktisk uddannelsesprogram for såvel den pædiatriske som den supplerende uddannelse.
7. Den ansatte skal superviseres af en overlæge med selvstændigt hovedansvarsområde i reumatologi.
8. Under ansættelsen skal den ansatte have mulighed for deltagelse i relevante kurser og kongresser, herunder mindst 2 PRES årsmøder samt mindst 2 internationale årsmøder indenfor det voksen reumatologiske område. Under ansættelsen skal sikres deltagelse i mindst 2 børnereumatologiske videreuddannelseskursus på niveau med British Council's reumatologiske kurser.
9. Under ansættelsen skal der være mulighed for deltagelse i afdelingens reumatologisk undervisningsaktiviteter, og den ansatte skal opnå egen undervisningserfaring under ansættelsen.
10. Den ansatte samt indholdet i stillingen skal fortløbende evalueres af supervisor. Som minimum skal der gennemføres 1 samtale årligt. Den afsluttende evaluering for såvel den ansatte som supervisor skal forelægges Dansk Pædiatrisk Selskabs uddannelsesudvalg.

FORSKNING

Den ansatte skal under ansættelsen gøres bekendt med de forskningsaktiviteter inden for det pædiatriske reumatologiske område, der finder sted på den pågældende afdeling inkl. de, hvor afdelingen indgår i fælles danske eller internationale studier.

I forbindelse med ansættelsen på den pædiatriske afdeling tilstræbes det at den ansatte under supervision af den reumatologiske overlæge kan have ansvaret for patientregistrering til mindst 1 internationalt projekt, afdelingen deltager i.

FÆRDIGHEDER

I løbet af den 3-årige ansættelse skal den ansatte opnå færdigheder indenfor:

a. udredning og behandling af:

1. de forskellige typer af juvenil idiopatisk arthritis.
2. inflammatoriske bindevævs sygdomme; som SLE, juvenil dermatomyositis, juvenil sclerodermi og vaskulitter hos børn.
3. ikke inflammatoriske muskuloskeletale sygdomme i barnealderen.
4. systemiske sygdomme med muskuloskeletale manifestestationer.

b. undersøgelsesmetoder:

1. hæmatologi, akutte fase reaktanter, immunologiske test.
2. foretage muskuloskeletale ultralyds undersøgelse
3. have kendskab til CT og MR skanning diagnostiske anvendelse.

c. behandling:

1. indgående kendskab til anvendelse af og indikationer for brugen af NSAID, DMARD, biologiske præparater, immunosuppresiva, kortikosteroider.
2. smertebehandling.
3. farmakologisk indsigt i de anvendte farmaka.
4. udføre ledpunktur med injektion af kortikosteroid, herunder ultralydsvejledt injektions teknik.

d. tværfaglighed:

1. være bekendt med og kunne initiere; fysioterapi, ergoterapi, skinnedbehandling, tandlæge, diætister, kontakt de sociale myndigheder.

FAGOMRÅDEBESKRIVELSEN ER UDARBEJDET AF:

Reumatologiudvalget under Dansk Pædiatrisk Selskab.

Fagområdebeskrivelsen er godkendt af Reumatologiudvalget, Uddannelsesudvalget og bestyrelsen i Dansk Pædiatrisk Selskab 2013.